

**Structuurvisie
Leidschendam-Voorburg
Startdocument MER**

22 juni 2011

Structuurvisie Leidschendam-Voorburg

Startdocument MER

Verantwoording

Titel

Opdrachtgever	Gemeente Leidschendam-Voorburg
Projectleider	Niels Bronsgeest
Auteur(s)	Maartje van Ravesteijn en Alex Dol
Projectnummer	4790816
Aantal pagina's	28 (exclusief bijlagen)
Datum	22 juni 2011
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale versie. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
afdeling Ruimte
Australiëlaan 5
Postbus 3015
3502 GA Utrecht
Telefoon +31 30 28 24 82 4
Fax +31 30 28 89 48 4

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom. De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001

Kenmerk R001-4790816RMV-iap-V02-NL

Inhoud

Verantwoording en colofon	5
1 Aanleiding	9
1.1 Waarom een m.e.r. voor de structuurvisie?	9
1.2 Functies van de m.e.r.-procedure	10
1.3 Doel van dit startdocument.....	11
1.4 Leeswijzer	11
2 De structuurvisie in het kort	13
2.1 Achtergrond.....	13
2.2 Doel van de herijking van de structuurvisie, uitvoeringsprogramma en uitvoeringsstrategie	13
2.3 Beleidskader.....	14
2.4 Kernpunten structuurvisie.....	14
2.5 De opgaven voor Leidschendam-Voorburg.....	15
3 Aanpak van het milieuonderzoek	19
3.1 Aanpak van het onderzoek.....	19
3.2 Definitie referentiesituatie en toekomstige situatie	20
3.3 Beoordelingscriteria.....	21
3.4 Vorm en presentatie MER	21
4 Vervolg	23
4.1 Procedure	23
4.2 Voorbeeld inhoudsopgave MER.....	23
Bijlage(n)	
1. M.e.r.-procedure	
2. Overzicht mogelijk betrokken partijen	
3. Beleidskaders	

Kenmerk R001-4790816RMV-iap-V02-NL

---

1 Aanleiding

De structuurvisie Ruimte voor Wensen is in december 2006 door de gemeenteraad vastgesteld. Afsproken is de structuurvisie om de vier jaar te herijken, zodat deze wordt geactualiseerd aan de hand van relevante ontwikkelingen. Dit wordt gedaan in de 'Herijking Structuurvisie anno 2011'. Besloten is hiervoor een milieueffectrapport (MER) op te stellen. Dit startdocument vormt het begin van de m.e.r.-procedure¹.

1.1 Waarom een m.e.r. voor de structuurvisie?

De structuurvisie beslaat het hele grondgebied van de gemeente Leidschendam-Voorburg en geeft op diverse vlakken ontwikkelingsrichtingen aan die met name betrekking hebben op de ruimtelijk-functionele structuur van de gemeente. De gemeente heeft besloten om voor de 'Herijking Structuurvisie anno 2011' een m.e.r.-procedure te starten.

De m.e.r.-plicht: algemeen

Bij het opstellen van een structuurvisie is het verplicht om een milieueffectrapportage² op te stellen als die structuurvisie het kader vormt voor toekomstige projecten of besluiten die mogelijk m.e.r.(beoordelings)-plichtig zijn (conform bijlage C en D van het Besluit m.e.r.). Los van de m.e.r.-plicht kan het gemeentebestuur besluiten om vrijwillig een MER te laten opstellen vanuit de ambitie om zorgvuldig om te gaan met milieuwwaarden, te streven naar duurzame ontwikkeling en draagvlak te creëren door bewoners en belanghebbenden vroegtijdig te raadplegen over milieugerelateerde onderwerpen.

Doel van deze m.e.r

Doel van de m.e.r.-procedure is het onderbouwen van de ruimtelijke keuzes die in de structuurvisie worden gemaakt. Er is in dit stadium nog geen concrete wettelijke aanleiding voor een m.e.r.-procedure. Toch heeft de gemeente drie redenen om in dit stadium een m.e.r.-procedure te starten:

- Het kan zijn dat de herijkte structuurvisie activiteiten mogelijk gaat maken die m.e.r.-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. Dit is nog niet bekend, maar kan ook niet worden uitgesloten (kaderstelling)
- De gemeente vindt het belangrijk om zijn ruimtelijk-strategische keuzes (mede) te onderbouwen vanuit het oogpunt van milieu

¹ Met m.e.r. (kleine letters) wordt de m.e.r.-procedure bedoeld. Met MER bedoelt men het milieueffectrapport, het resultaat van de procedure.

² Als het gaat om een milieueffectrapportage voor ruimtelijke plannen spreekt men ook wel van planm.e.r.. In dit startdocument wordt voor de eenvoud de term m.e.r. gehanteerd.

- Voorafgaand aan het vaststellen van de structuurvisie in december 2006 is geen m.e.r.-procedure doorlopen. De gemeente vindt het daarom opportuun om dit nu wel te doen, en wil hierbij de structuurvisie als geheel in beschouwing nemen. Bovendien wil de gemeente graag in een vroegtijdig stadium met bewoners en belanghebbenden communiceren over milieugerelateerde onderwerpen. De m.e.r.-procedure is hiervoor een middel.

1.2 Functies van de m.e.r.-procedure

Het MER wordt parallel aan de herijkte structuurvisie opgesteld en vormt uiteindelijk een bijlage bij de herijkte structuurvisie. De uitgebreide procedure wordt doorlopen. Het doorlopen van de m.e.r.-procedure heeft twee functies: onderbouwing en toetsing van de herijkte structuurvisie. De wisselwerking tussen de m.e.r. en de herijking is hierbij tweeledig:

In de eerste plaats vormt het MER één van de onderbouwingen van de herijkte structuurvisie. Daarom zullen de aanbevelingen uit het MER worden meegenomen bij het maken van ruimtelijk-strategische keuzes. Met name in gevallen waarbij afwegingen ruimtelijk veel implicaties kunnen hebben, is het belangrijk om hierbij in beeld te hebben wat de mogelijke milieugevolgen kunnen zijn. Als het kan, worden daarbij verschillende opties (alternatieven) naast elkaar gezet. Om die reden lopen de trajecten voor het opstellen van de herijkte structuurvisie en het opstellen van het MER gelijk op. In het kort:

- In het herijkingstraject van de structuurvisie worden de *opgaven* en *ambities* onderscheiden, met mogelijke opties voor ruimtelijke oplossingen die hieraan uitwerking geven
- In het MER-traject worden mogelijke ruimtelijke oplossingen voor de grootste opgaven / ambities naast elkaar gezet en afgewogen
- Bij de herijking van de structuurvisie wordt een keuze gemaakt voor omgang met de betreffende opgave

In de tweede plaats is het ook belangrijk dat het MER een totaalbeeld geeft van de globale effecten van *alle* opgenomen nieuwe ontwikkelingen samen. Vanwege dit integrale karakter is het MER van meerwaarde ten opzichte van afzonderlijke milieuonderzoeken / onderbouwingen in een later stadium. Bij het vastleggen van cumulatieve effecten is het MER *toetsend* van aard.

Deze toetsende slag kan pas plaats vinden als duidelijk is welke ontwikkelingen in de herijkte structuurvisie worden opgenomen. Deze slag komt nadrukkelijk *na* de fase waarin strategische keuzes worden gemaakt. In het kort:

- In het herijkingstraject worden opgaven en ambities geformuleerd en ruimtelijk gealloceerd (zie boven)
- In het MER traject wordt een overzicht gegeven van de milieueffecten van het totaalpakket aan ruimtelijke ambities. Hierbij worden geen alternatieven gegenereerd. Wel worden aanbevelingen gedaan voor latere planfasen, met name met betrekking tot het bewaken van de ambities in latere stadia

1.3 Doel van dit startdocument

Het startdocument vormt de eerste stap in de m.e.r.-procedure. Een overzicht van de te doorlopen stappen vindt u in bijlage 1. Het startdocument geeft inzicht in de reikwijdte en het detailniveau van het milieuonderzoek en stelt de vragen waarop in het MER antwoord wordt gegeven. Het zorgt ervoor dat het MER doelmatig en duidelijk afgebakend kan worden ingezet. Daarnaast worden met het startdocument diverse betrokken bestuursorganen⁵ geïnformeerd en geraadpleegd. Tot slot vormt het startdocument de basis waarop de Commissie voor de m.e.r. haar advies (inzake reikwijdte en detailniveau) baseert.

Op basis van deze raadpleging en advisering wordt de opzet van het milieuonderzoek indien nodig verder aangescherpt en wordt deze door het College vastgesteld. Daarna is het startdocument definitief en kan het MER worden opgesteld.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 gaat over de herijkte structuurvisie waarbij dit MER hoort. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste ambities en opgaven uit de structuurvisie toegelicht. In hoofdstuk 3 is beschreven welke milieuthema's in dit MER aan de orde komen en op welke wijze deze worden onderzocht. Ten slotte geven we in hoofdstuk 4 een doorkijk naar de stappen die na dit startdocument zullen volgen.

⁵ Zie bijlage 2 voor een overzicht van de betrokken bestuursorganen en instanties

Kenmerk R001-4790816RMV-iap-V02-NL

---

2 De structuurvisie in het kort

Dit hoofdstuk geeft informatie over de structuurvisie. De ambities van de gemeente en de belangrijkste opgaven waar de gemeente voor staat worden kort besproken. Dit geeft een beeld van de initiatieven waar het MER straks uitspraken over moet doen.

2.1 Achtergrond

In 2006 is de structuurvisie 'Ruimte voor wensen' opgesteld, met als doel om de strategische doelen tot 2020 te verankeren in een ruimtelijk ontwikkelingsbeeld. Met de vaststelling is besloten om elke vier jaar een herijking uit te voeren. In modern taalgebruik: een 'update' naar de actualiteit van dat moment. De herijkte structuurvisie is het document waarvoor het milieueffectrapport wordt opgesteld. Dit is een complete structuurvisie, die de versie uit 2006 vervangt. De herijkte structuurvisie zal veel materiaal bevatten (doelen, ambities, ontwikkelingsbeelden et cetera) uit 2006, aangevuld met ambities en doelen die zijn gebaseerd op de beleidskaders die zijn opgesteld in de periode tot 2011 en het collegeprogramma uit 2010. Daarnaast is sprake van nieuwe ambities, met name voor de lange termijn, die nog niet zijn vastgesteld.

2.2 Doel van de herijking van de structuurvisie, uitvoeringsprogramma en uitvoeringsstrategie

Met de herijking van de structuurvisie, het opstellen van een uitvoeringsprogramma en -strategie heeft het gemeentebestuur:

- Een helder en duurzaam toekomstperspectief voor samenhangende deelgebieden, dat bijdraagt aan een selectief en daadkrachtig gemeentelijk optreden en daarnaast richting geeft aan bestemmingsplannen, wijkvisies en wijkontwikkelingsplannen
- Een regiedocument om ruimtelijke ontwikkelingen met elkaar in samenhang te brengen
- Een strategie die aangeeft hoe de gemeente (gebiedsgericht) de ambities willen verwezenlijken
- Een onderbouwd kader voor prioriteitsstelling en fasering van ruimtelijke projecten en initiatieven
- Een voertuig in handen voor kostenverhaal en andere aspecten van grondbeleid

2.3 Beleidskader

De herijkte structuurvisie is ingebed in allerlei beleidskaders. Bijlage 3 bevat hiervan een overzicht. Hieronder staan de belangrijkste kaders vermeld:

Op gemeentelijk niveau wordt voortgebouwd op de structuurvisie uit 2006, het coalitieakkoord en de strategische toekomstvisie uit 2004. Daarnaast is er een groot aantal sectorale beleidsnota's en visies waarmee rekening wordt gehouden. Één schaalniveau hoger dient de structuurvisie in lijn te zijn met het regionaal structuurplan 2020 van het stadsgewest Haaglanden, de MIRT-verkenning Haaglanden en de Haagse nota mobiliteit.

Daarnaast dient ook rekening gehouden te worden met de afspraken uit het Pact van Duivenvoorde (samenwerking tussen Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Wassenaar). Op provinciaal niveau speelt het beleid uit de provinciale structuurvisie 2010. Tot slot wordt ook rekening gehouden met het beleid uit de Nota Ruimte en de Rijksstructuurvisie Randstad 2040.

2.4 Kernpunten structuurvisie

Dit is de basisgedachte van de visie uit 2006:

“Leidschendam-Voorburg is een aantrekkelijk groene woonstad met evenwichtige bevolkingsopbouw, gericht op de regio.”

In het coalitieakkoord krijgt deze basisgedachte de volgende aanscherpingen:

1. ...Woon en werkstad...

Aantrekkelijke groene woon-werkstad. Doel is om de economie te stimuleren met activiteiten die recht doen aan het karakter van de stad (aantrekkelijk, groen, duurzaam en innovatief) en dat karakter zelfs versterken en tegelijkertijd passen binnen onze economische context, de regio Haaglanden.

2. ...Groene...

Richten op inrichting Regiopark tussen Zoetermeer, Den Haag, Leidschendam-Voorburg en Wassenaar. De eerdere plannen voor bebouwing zijn achterhaald.

Het bouwen van woningen binnen de rode contouren gaat gepaard met versterking van het binnenstedelijk groen. Verdichting in balans tussen bebouwing en groen.

3. ...Met een evenwichtige bevolkingsopbouw...

Streven naar evenwichtige samenhang en verdeling tussen culturen, generaties en inkomensgroepen.

4. Een ambitieuze moderne overheid ten dienste van de eigen bevolking

5. Gericht op regionale samenwerking

Dit vormt de start van de gedachtevorming over de herijkte structuurvisie 2011. In de herijkte structuurvisie worden ambities vastgelegd, De ambities worden langs vijf thema's gerangschikt:

- Wonen- voorzieningen
- Economie
- Mobiliteit
- Groen-water
- Duurzaamheid

Ambities monden uit in concrete en minder concrete maatregelen. Voorstellen voor concrete maatregelen worden opgenomen in een uitvoeringsprogramma. Dit programma zal bestaan uit maatregelen voor de korte termijn (2015), middellange termijn (2020) en lange termijn (2040). In het MER zal vooral worden ingegaan op de maatregelen op de korte en middellange termijn.

2.5 De opgaven voor Leidschendam-Voorburg

Het plangebied van de structuurvisie omvat de hele gemeente Leidschendam-Voorburg. De hoofdindeling van de gemeente bestaat uit een drietal ruimtelijke eenheden: het stedelijk gebied, de Vlietzone en het landelijk gebied. Onderstaande afbeelding geeft de indeling in deelgebieden weer. De gemeentegrens is hierbij met stippellijnen aangegeven.

Figuur 2.1 Ruimtelijke eenheden voor de herijkte structuurvisie Leidschendam-Voorburg 2011

De genoemde ruimtelijke hoofdeenheden helpen bij het 'ordenen' van de verschillende typen ruimtelijke opgaven. In deze ruimtelijke eenheden kunnen alle geformuleerde opgaven in combinatie met elkaar worden gerealiseerd. Het gecombineerd realiseren van opgaven heeft als doel om de ruimtelijke structuur van de stad duidelijker en herkenbaarder te maken. Daarbij staat het streven centraal om bestaande kwaliteiten meer zichtbaar, beleefbaar en beter kenbaar te maken. Het bezien van opgaven in ruimtelijke samenhang heeft daarnaast mogelijke meerwaarde zoals winst op het gebied van leefbaarheid, ruimtegebruik, ruimtelijke kwaliteit en kostenefficiëntie.

De keuze voor samenhangende gebieden is mede ingegeven door de centrale thema's waarmee de gemeente Leidschendam-Voorburg denkt de ruimtelijke en functionele kwaliteit van de stad te kunnen verbeteren: door de kwaliteit van gebouwde en onbebouwde ruimte te verbeteren, door het verbinden van functies en gebieden en door het versterken van identiteiten van structuren, wijken en kernen.

Opgaven stedelijk gebied

In het stedelijk gebied ligt het accent op de woningbouwopgave en integrale kwaliteitsverbetering van de wijken. Tachtig procent van de woningbouwopgave dient in bestaand stedelijk gebied gerealiseerd te worden. Hiervoor moeten keuzes worden gemaakt. Leidschendam-Voorburg streeft ernaar om een aantrekkelijke groene woon- en werkstad te zijn. Hoe kan de gemeente de woningbouwopgave en bijbehorende voorzieningen realiseren zonder dat dit ten koste gaat van binnenstedelijk groen?

Opgaven Vlietzone (transformatiezone)

De Vlietzone beslaat gedeeltelijk het grondgebied van de gemeente Leidschendam-Voorburg. Deze zone heeft een regionale opgave. De gemeente is voorstander van een ruimtelijk ontwikkelingsbeeld dat recht doet aan het bestaande overwegend recreatieve functieprofiel en bestaande en potentiële cultuurhistorische en ecologische waarden in het gebied.

Opgaven Landelijk gebied (als onderdeel van het Regiopark Duin Horst & Weide)

In het buitengebied van de gemeente spelen andere typen opgaven dan in het stedelijk gebied en het transitiegebied Vlietzone. Momenteel wordt er gewerkt aan een Landschapsontwikkelingsplan (LOP) voor (onder andere) het buitengebied van de gemeente. Dit LOP bevat een onderbouwde visie op de gewenste inrichting van het regiopark Duin Horst en Weide voor de komende 10 jaar. Het LOP heeft daarbij drie belangrijke doelstellingen, die voortkomen uit de analyse van de gebiedskwaliteiten en de veranderende relatie tussen het gebied en haar omgeving in de laatste 50 jaar:

1. Versterken en actief ontwikkelen van de relatie stad - land
2. Vergroten van de recreatieve toegankelijkheid en de beleving
3. Behouden en versterken van de unieke landschapsdifferentiatie

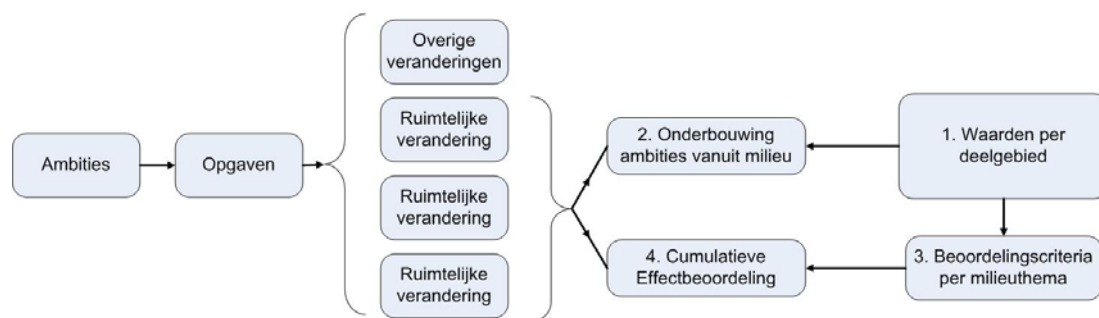

3 Aanpak van het milieuonderzoek

Dit hoofdstuk beschrijft de voorgestelde aanpak van het onderzoek. Het geeft informatie over uitgangspunten, reikwijdte en detailniveau van het milieuonderzoek. Ook wordt een voorstel gedaan voor te hanteren beoordelingscriteria.

3.1 Aanpak van het onderzoek

Het milieuonderzoek is zowel onderbouwend als toetsend (zie hoofdstuk 1). De aanpak van het milieuonderzoek is gebaseerd op deze twee functies van het MER. Het schema in figuur 3.1 geeft een samenvatting van onze aanpak. Onder het schema wordt deze aanpak verder toegelicht.

Figuur 3.1 Werkwijze milieuonderzoeken

Onderbouwing van ambities

In de structuurvisie worden generieke ambities benoemd. Hieruit volgen de opgaven met directe ruimtelijke implicaties. Om deze in de juiste ruimtelijke context te plaatsen, worden deze ingedeeld in de (drie) deelgebieden: Stedelijk Gebied, Vlietzone en Buitengebied. Het kan zijn dat ambities in meerdere deelgebieden terugkomen.

1. Als eerste wordt een waardenset per deelgebied gehanteerd. Hierin leggen we vast welke milieuonderwerpen belangrijk zijn per gebied (vanuit gebiedskenmerken, (bijna) knelpunten en wens van gemeente). Met behulp van deze waardenset worden de alternatieven per gebied afgewogen
2. In het MER wordt voor elke gebiedsopgave onderzocht of er alternatieven zijn (al dan niet ruimtelijk) en beargumenteerd welke oplossing vanuit het oogpunt van milieu het meest gunstig is. Dit gebeurt op kwalitatieve wijze. Bij uitzondering zullen kentallen worden gebruikt

Zo ontstaat een lijst met (vanuit milieu) beargumenteerde ruimtelijke keuzes. Deze vormen input voor de structuurvisie.

Toetsing van cumulatieve effecten

Als duidelijk is welke keuzes in de structuurvisie worden opgenomen, wordt het totaalplaatje onder de loep genomen. De waarden per gebied worden samengevoegd tot een eenduidige set beoordelingscriteria (stap 3). Per milieuthema worden de effecten van alle (belangrijke) voorgestelde ruimtelijke veranderingen in beeld gebracht (stap 4). Dit gaat eveneens kwalitatief. Dit mondt uit in een effectenmatrix

Reikwijdte

Het studiegebied zal per milieuonderzoek worden bepaald afhankelijk van tot waar in het gebied de effecten van de ambities en opgaven uit de structuurvisie reiken c.q. uitstralen. In sommige onderzoeken zal het studiegebied tot in Voorschoten / Leiden reiken (bijvoorbeeld in relatie met de RijnlandRoute). In de beschrijving van effecten rond de Vlietzone zal ook de Haagse deel van de Vlietzone worden meegenomen.

Detailniveau

Het detailniveau van de onderbouwingen en effectbeschrijvingen in het MER komt overeen met het detailniveau van de structuurvisie zelf. Als gedetailleerde onderzoeksgegevens voor handen zijn zullen die worden gebruikt. Voor de aspecten waar dat niet voor geldt, wordt volstaan met effectbeschrijvingen die qua detailniveau overeenkomen met de geformuleerde ambities uit de structuurvisie.

3.2 Definitie referentiesituatie en toekomstige situatie

In het MER vergelijken we twee situaties met elkaar, namelijk de toekomstige situatie (ook wel plansituatie genoemd) met de referentiesituatie.

De referentiesituatie is de huidige situatie inclusief de autonome ontwikkelingen. Voor dit MER is de referentiesituatie 2012. Alle plannen die bij het opstellen van het MER (in de zomer van 2011) bestuurlijk vastgelegd zijn, vallen onder de autonome ontwikkeling. In het MER beschrijven we de referentiesituatie kwalitatief per deelgebied.

Bij de toekomstige situatie als gevolg van de herijkte structuurvisie nemen we het jaar 2020 als uitgangspunt. Hiermee sluiten we aan bij de middellange termijn uit de herijkte structuurvisie. Waar dat vanuit de structuurvisie en/of de verwachte milieueffecten nodig is, geven we ook een doorkijk naar de effecten op korte (2015) en lange termijn (2040).

3.3 Beoordelingscriteria

In tabel 3.1 is voor de te onderzoeken aspecten opgenomen op welke criteria de effecten van de verschillende alternatieven bepaald zullen worden. Daarnaast is aangegeven of de effectbepaling op een kwantitatieve wijze (met behulp van modellen / berekeningen) dan wel een kwalitatieve wijze (met behulp van expert judgement) plaats zal vinden.

Tabel 3.1 Beoordelingscriteria

Thema	Criterium	Wijze van effectbepaling
Verkeer	Mate van (benodigde) verandering verkeersstructuur	Kwalitatief
Lucht	Mate van verandering op (bijna) knelpunten lucht	Kwalitatief
Geluid	Mate van verandering op (bijna) knelpunten geluid	Kwalitatief
Externe Veiligheid	Mate van verandering EV-risico binnen bebouwde kom	Kwalitatief
Water	Bijdrage aan wateropgave	Kwalitatief
Ruimtelijke kwaliteit	Bijdrage aan betere balans wonen en werken (indirect effect op mobiliteit en gerelateerde milieueffecten)	Kwalitatief
	Mate van verandering multifunctioneel ruimtegebruik	Kwalitatief
	Mate van functieverandering (ruimtelijk) (verkleuring van groen naar rood)	Kwalitatief
Cultuurhistorie	Bijdrage aan herkenbaarheid cultuurhistorische lijnen (oude wegen, vliet)	Kwalitatief
	Bijdrage aan verandering landschappelijke beleving (zichtlijnen, openheid, eenheid etc)	Kwalitatief
Ecologie	Mate van aantasting leefgebied flora en fauna (in het algemeen)	Kwalitatief
Bodem	Bijdrage aan verbetering bodemkwaliteit (= bouwen op verontreinigingen, en deze verplicht laten saneren, voorwaarde is dat locatie verontreinigingen bekend zijn)	Kwalitatief

3.4 Vorm en presentatie MER

In het MER maken we gebruik van recent kaartmateriaal en stellen we een publieksvriendelijke samenvatting op.

4 Vervolg

4.1 Procedure

Het MER en de ontwerpstructuurvisie zullen gezamenlijk ter visie worden gelegd. Tijdens de ter visielegging (voor de duur van zes weken) is het mogelijk om schriftelijk of mondeling op beide documenten zienswijzen in te dienen. De Commissie voor de milieueffectrapportage (Cie m.e.r.) zal in deze periode haar toetsingsadvies uitbrengen dat mede gebaseerd is op het advies dat de Cie m.e.r. gaf over dit startdocument (advies over de reikwijdte en het detailniveau). Het bevoegd gezag kan dit advies overnemen. Tevens zal het bevoegd gezag in haar besluit motiveren hoe met het MER rekening is gehouden en hoe en wanneer de te nemen maatregelen geëvalueerd gaan worden (bijvoorbeeld op het moment dat een besluit-MER op onderdelen wordt opgesteld). Dat gebeurt in de definitieve structuurvisie zelf.

4.2 Voorbeeld inhoudsopgave MER

Hieronder staat een opzet voor de inhoudsopgave van de MER. Deze geeft een indicatie van hoe het MER eruit zal komen te zien.

1. Inleiding
2. Kader van het MER
3. De structuurvisie in kort bestek
4. Stedelijk gebied
  - a. Referentiesituatie (Huidige situatie + autonome ontwikkeling)
  - b. Toetsingscriteria
  - c. Verwachte veranderingen
  - d. Onderbouwing veranderingen vanuit milieu
  - e. Conclusie
5. Vlietzone
  - a. Referentiesituatie (Huidige situatie + autonome ontwikkeling)
  - b. Toetsingscriteria
  - c. Verwachte veranderingen
  - d. Onderbouwing veranderingen vanuit milieu
  - e. Conclusie
6. Buitengebied
  - a. Referentiesituatie (Huidige situatie + autonome ontwikkeling)
  - b. Toetsingscriteria
  - c. Verwachte veranderingen
  - d. Onderbouwing veranderingen vanuit milieu
  - e. Conclusie

7. Integratie: cumulatieve effecten
  - a. Overzicht algemene toetsingscriteria
  - b. Beschrijving cumulatieve effecten er milieuthema
  - c. Effectenmatrix
8. Leemten in kennis en informatie

Bijlage

1

M.e.r.-procedure

Uitgebreide m.e.r.-procedure

Mededeling van het project
Als het bevoegd gezag niet zelf de initiatiefnemer is dan deelt de initiatiefnemer schriftelijk aan het bevoegd gezag mede dat hij een activiteit wil ondernemen waarvoor de uitgebreide m.e.r.-plicht geldt.

Openbare kennisgeving
Het bevoegde gezag geeft er kennis van dat het een besluit aan het voorbereiden is, waarvoor de uitgebreide besluit-m.e.r. procedure geldt.

Raadpleging en inspraak over reikwijdte en detailniveau
Een ieder kan zienswijzen over het voornemen indienen conform de Awb.
Het bevoegd gezag raadpleegt de betrokken overheidsorganen over de reikwijdte en detailniveau van het MER. Raadplegen van de Commissie m.e.r. is facultatief.

vormvrij

Advies Reikwijdte en detailniveau
Als het bevoegd gezag niet zelf de initiatiefnemer is, geeft het bevoegd gezag advies over de reikwijdte en detailniveau van het op te stellen MER. Dit moet binnen zes weken nadat de mededeling is ontvangen

Milieueffectrapportage (MER)
De initiatiefnemer stelt een MER op.

Kennisgeving en ter inzagelegging MER en ontwerpplan of aanvraag / (voor-)ontwerpbesluit
Het bevoegd gezag geeft kennis van het MER en ontwerpplan of aanvraag / het (voor-)ontwerpbesluit en legt beide ter inzage

Inspraak
Een ieder kan zienswijzen indienen op het MER en het ontwerpplan of aanvraag / het (voor-)ontwerpbesluit conform de Awb.

6 weken

Advisering door de Commissie m.e.r.
De Commissie m.e.r. brengt advies uit over het MER binnen de termijn die ook voor de zienswijzen geldt.

Vaststelling van het plan of besluit en bekendmaking
Het bevoegde gezag stelt het plan vast of neemt een definitief besluit. Daarbij geeft het aan hoe rekening is gehouden met milieugevolgen, inspraakreacties en adviezen. Het plan of besluit wordt bekendgemaakt.

Evaluatie
Evaluatie van de werkelijke optredende milieueffecten.

Bijlage

2

Overzicht mogelijk betrokken partijen

Overzicht mogelijk betrokken partijen

Overheden

- Ministerie van Economische Zaken
- Ministerie van Economie, Landbouw en Innovatie
- Ministerie van Infrastructuur & Milieu
- VROM-inspectie Directie Uitvoering
- Rijkswaterstaat Zuid-Holland
- Dienst Landelijk Gebied
- Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed
- Staatsbosbeheer
- Gemeente Den Haag
- Gemeente Voorschoten
- Gemeente Zoetermeer
- Gemeente Rijnwoude
- Gemeente Wassenaar
- Gemeente Leiden
- Gemeente Rijswijk
- Provincie Zuid-Holland
- Stadsgewest Haaglanden
- Hoogheemraadschap van Delfland
- Hoogheemraadschap van Rijnland

Overige mogelijk belanghebbenden

- Veiligheidsregio Haaglanden
- TenneT Zuid-Holland
- ProRail
- NS Railinfrabeheer BV
- LTO Noord, afdeling Rijn en Vlietlanden
- Landinrichtingscommissie Leidschendam
- Kamer van Koophandel Den Haag
- MKB Leidschendam-Voorburg
- Ondernemers- en winkeliersverenigingen
- Adviescommissie woningbouw en woonomgeving (VAC) Leidschendam-Voorburg
- Vesteda
- Vidomes
- WoonInvest
- ZuidHollandse Milieufederatie
- Stichting Het Zuid-Hollands Landschap

- Stichting Landschapsbeheer Zuid-Holland
- Platform Duurzaam Leidschendam-Voorburg
- Adviesraad Stompwijk

Bijlage

3

Beleidskaders

Beleidskaders

Gemeentelijk niveau:

- Coalitieakkoord 2010-2014
- Structuurvisie Ruimte voor Wensen 2006
- Strategische toekomstvisie 2004
- Woonvisie 2020
- Welstandsnota 2004
- Nota Grondbeleid
- Groenstructuurplan 'Buitengewoon Groen'
- Waterplan 2007-2015 'Water verbindt en geeft kleur aan je stad'
- Klimaatplan 2009-2020
- Verkeer-en vervoerplan 2003-2010 'Een kwestie van bewegen'
- Actieplan Luchtkwaliteit 2007-2015
- Parkeernota 'Kiezen voor maatwerk'
- Beleidsvisie Onderwijshuisvesting
- Economische Beleidsbrief
- Nota Binnensport en Nota Buitensport
- Speelruimtebeleidsplan 2004
- Actieplan Geluid 2009-2013
- Nota Duurzaam Bouwen 2004-2009
- Nota Archeologiebeleid 2009
- Cultuurhistorische Analyse Vlietoevers (2011)
- Gebiedsvisie Stompwijk 2007

Stadsgewest Haaglanden:

- Regionaal Structuurplan Haaglanden 2020 (april 2008)
- Regionale Woonvisie Haaglanden 2000-2015
- Groenbeleidsplan Haaglanden
- Visiedocument Duin Horst & Weide
- Waterkader Haaglanden
- Regionale Structuurvisie Detailhandel 2006-2011
- Kantorenstrategie Haaglanden 2015
- Bedrijventerreinenstrategie 2008
- Regionaal Milieubeleidsplan 2008-2012
- Regionale Nota Mobiliteit
- MIRT-verkenning Haaglanden 2020-2040

Provinciaal:

- Provinciale Structuurvisie 'Visie op Zuid-Holland' (2 juli 2010)

Nationaal:

- Nota Ruimte
- Structuurvisie Randstad 2040
- Structuurvisie voor de Snelwegpanorama's en Routeontwerp A4